

Litteraation numero: 108851/19
Äänitteen nimi: Lahi-ita NYT 17_v2
Äänitteen kesto: 49 min
Litteroitu: Tutkimustie Oy 30.12.2022

Puhujien merkinnät: Miriam Huovila
Antti Tarvainen
Lili De Paola

Muut merkinnät: ... Puheenvuoro jää kesken, jatkaa puheenvuoro
(-) Pois jäänyt sana tai sanan osa
(--) Pois jäänyt jakso
(sana) Epäselvä sana tai jakso
[hakasulkeet] Litteroijan kommentti

Huomautukset: --

[Lähi-idän musiikkia]

Miriam Huovila: "Aiemmin meillä oli kaivoja viljelysten kastelua varten, mutta Israelin joukot tuhosivat ne. Israelilaiset tuhosivat myös enoni kaivon, ja myöhemmin armeija otti haltuunsa hänen maansa. Kyläläiset pahoinpidellään, kun he yrittävät puolustaa maitaan ja joskus heidät suljetaan siirtokunnassa olevalle poliisiasemalle. Meillä ei ole oikeutta sanoa tai kysyä mitään. Vaikka siirtokuntalaisilla on aina aseet mukana, armeija asettuu heidän puolelleen, jos yritämme estää heitä tuhoamasta puitamme tai viemästä maitamme." Näin kertoi elämästä Israelin miehityksen alla (-) nimisestä kylästä Länsirannalla kotoisin oleva palestiinalainen nainen vapaasti suomennettuna.

[Lähi-idän musiikkia]

Miriam Huovila: Lähi-itä NYT on podcast, joka auttaa ymmärtämään, mistä Lähi-idässä on kysymys. Podcastia julkaisee Suomen Lähi-idän instituutti, tuttavallisesti FIME. Minä olen Lähi-itään erikoistunut toimittaja Miriam Huovila. Tänään keskustelemme siitä, miten sionismi, Israelin startup-talous ja palestiinalaisiin kohdistuva väkivalta liittyvät toisiinsa. Israelin miehitys Länsirannalla on jatkunut jo 55 vuotta ja se on tehnyt väkivallasta ja ihmisoikeusrikkomuksista arkipäivää alueella asuville palestiinalaisille. Israelilaiset siirtokuntalaiset oikeuttavat palestiinalaisten maiden haltuunottoa heille annetuilla lupauksilla pyhästä maasta. Samalla Itä-Jerusalemmissä Israelin valtio purkaa palestiinalaisten kiinteistöjä voidakseen perustaa alueelle teknologiayritysten Silicon Wadin eli Israelin oman version Yhdysvaltojen Piilaaksosta. Keskustelukumppaneina minulla on Israeliin ja Palestiinan perehtynyt FIMEn säätiön tutkija Antti Tarvainen sekä miehityksellä Länsirannalla EAPPI-ohjelman kautta ihmisoikeustarkkailijana työskennellyt Lili De Paola. Tervetuloa.

Antti Tarvainen: Kiitos.

Lili de Paola: Kiitos.

Miriam Huovila: Ihan ekaksi kysymys siitä, että miten olette päätyneet Israelin ja Palestiinan pariin. Antti, miksi ja miten sä päädyit tutkimaan Lähi-itää ja erityisesti Israelia ja Palestiinaa?

Antti Tarvainen: Toivoisin, että mulla olisi tähän joku selkeä vastaus. Vähän jotenkin ajautunut sinne. Mutta ehkä aika nuoresta jo mä muistan, että mulla on ollut kiinnostus Euroopan juutalaisten historiaan. Siihen tavallaan hävityksen historiaan, ja siitä aika luontaisesti se kiinnostus on jatkunut sinne Palestiinaan tämmöisiä historian outoja reittejä seurailleen. Sitten tein gradun Palestiinaan liittyen ja nyt tosiaan väitöskirjaa. Mutta vähän ehkä omaksi yllätykseksenikin päädyin Palestiinan tutkijaksi.

Miriam Huovila: Entäs Lili, mikä sai sut lähtemään ihmisoikeustarkkailijaksi Länsirannalle?

Lili De Paola: Mä tosiaan opiskelen kanssa Lähi-idän tutkimusta, niin ehkä semmoinen laajempi kiinnostus Lähi-itää ja sen erilaisia konteksteja kohtaan. Mutta sitten spesifisti myös Palestiina on semmoinen alue, mitä on seurannut tosi pitkään. Mua kiinnosti ennen kaikkea se, millaista se ihmisten arjen elämä tommoisen kriisin keskellä on.

Miriam Huovila: Voitko vähän tarkentaa, mikä oikein on se EAPPI-ohjelma ja mitä ihmisoikeustarkkailija tekee työssään?

Lili De Paola: Joo. EAPPI-lyhenne tulee tuon ohjelman englanninkielisestä nimestä eli Ecumenical Accompaniment Programme in Palestine and Israel. Se on kansainvälinen ohjelma, joka välittää vapaaehtoisia ihmisoikeustarkkailijoita Länsirannalle ja Itä-Jerusalemiin. Eli Gazassa ei EAPPIlla ole toimintaa. Tarkkailijajaksot on aina kolmen kuukauden mittaisia, ja ohjelman pohjana on kansainvälinen laki, ihmisoikeudet ja periaatteellinen puolueettomuus. Suomessa EAPPI-ohjelmaa koordinoi Kirkon ulkomaanapu, mutta kansainvälisellä tasolla siitä vastaa Kirkkojen maailmanneuvosto. Se minkä takia tässä on tämmöinen kirkollinen linkki on se, että toisen intifadan aikana vuonna 2002 Jerusalemin kirkot vetosi yhteistyökumppaneihinsa ja pyysi, että sinne alueelle lähetettäisiin tarkkailijoita. Siten EAPPI-ohjelma sai alkunsa, mutta tässä ei ole mitään vakaumuksellista edellytystä tarkkailijoilta, eli kuka tahansa voi

osallistua tähän tarkkailijaohjelmaan. Siihen tulee väkeä Suomeksi lisäksi esimerkiksi muista Euroopan maista, Etelä-Amerikasta ja myös Etelä-Afrikasta.

Miriam Huovila: Mitä sä sitten teit sun arjessa siellä ihmisoikeustarkkailijana?

Lili De Paola: Tarkkailijoiden pääasiallinen tehtävä on dokumentoida ja raportoida ihmisoikeusrikkomuksista. EAPIn dataa käyttää muun muassa Yhdistyneet kansakunnat ja heidän alaiset järjestöt. Sen lisäksi me tarjotaan suojelevaa läsnäoloa. Se tarkoittaa sitä, että tarkkailijat on paikalla semmoisissa paikoissa ja tilanteissa, joissa ajatellaan, että se tarkkailijoiden läsnäolo voi ehkäistä väkivaltaa tai väärinkäytöksiä. Ylipäänsä tarkkailijat todistaa sitä palestiinalaisten elämää miehityksen alla. Eli se on hyvin ruohonjuuritason työtä.

[Lähi-idän musiikkia]

Miriam Huovila: Kuten me tiedetään, Israel miehitti Länsirannan, Gazan kaistan ja Itä-Jerusalem kuuden päivän sodassa vuonna -67, ja siitä lähtien miehitys on vaikuttanut palestiinalaisten elämään tosi monella eri tavalla. Antti ja Lili, te olette siis molemmat palanneet hiljattain Israelin ja Palestiinan alueelta. Lili, sä olit Hebronissa Länsirannalla ja Antti, sä olit myös Ramallahissa Länsirannalla ja sen lisäksi vielä Itä-Jerusalem. Millaisia paikkoja ne on ja millaisia ihmisiä te tapasitte niissä paikoissa?

Antti Tarvainen: Ramallah ja Itä-Jerusalem on tavallaan aika erilaisia paikkoja. Monesti sanotaan, että Ramallah on vähän tämmöinen kupla Länsirannalla, missä on kulutusjuhlaa ja kirkkaita valoja, ja Israelin armeija aika harvoin tekee sinne mitään massivisia operaatioita. Toki aina kun tapahtuu jotain, niin tämmöisiä yöllisiä iskuja, tarkastuksia tietenkin tehdään. Mutta se on semmoinen, missä pintatasolla näyttäisi elämä aika normaalilta. Sitten kun siellä on vähän pidempään, niin alkaakin huomaamaan niitä miehityksen vaikutuksia ja sitä, kuinka saarrettu se kupla siellä onkaan. Itä-Jerusalem puolestaan on, se on tietenkin symbolisesti tosi merkittävä sekä israelilaisille että palestiinalaisille. Semmoinen pääkaupunki. Palestiina ja Israel molemmat visioi siitä omaa pääkaupunkiaan. Israel vallannut Itä-Jerusalem silloin -67. Siellä eletään semmoisessa, että oikein kukaan ei uskalla puuttua siihen Itä-Jerusalem tilanteeseen sen jälkeen kun Israel on sen vallannut. Se arkipäiväisen syrjinnän ja kaiken kamaluuksien taso on melkoinen. Että ne on aika erilaisia paikkoja. Ennen muurin rakentamista Itä-Jerusalem ja Ramallah oli tosi voimakkaasti yhteydessä toisiinsa. Toisen intifadan myötä muurinrakennusprojekti katkaisi tämän yhteyden, ja se on johtanut Itä-Jerusalem taloudelliseen kurjistumiseen, työttömyyslukujen nousuun ja Itä-Jerusalem yhä eristäytyneempään asemaan.

Lili De Paola: Hebron on semmoinen paikka, että sitä usein kuvaillaan vähän niin kuin koko tämän miehityksen mikrokosmoksi. Se on ehkä enemmän Jerusalemin kaltainen, mutta sitten taas monella tapaa myös hyvin erilainen. Hebronia leimaa kanssa se, että se on jaettu kaupunki. Hebron on siis jaettu kahteen vyöhykkeeseen, H1- ja H2-alueeseen. H1-alue on isompi osa Hebronin kaupungista ja se on palestiinalaisten viranomaisten hallinnan alla. Sitten taas H2 on semmoinen, missä Israelin turvallisuusviranomaiset hallinnoi sitä aluetta. Vaikka H2-alue tavallaan on pienempi osa Hebronia, niin siellä sijaitsee kaikki Hebronin merkittävimmät historialliset kohteet. Mutta tosiaan Hebron on semmoinen paikka, että siellä katukuvassa näkyy miehitys. Kaupungissa on yli 20 pysyvää tarkastuspistettä, siellä on paljon tiesulkuja. Sitä leimaa tavallaan se, että oikeastaan kaupungin palestiinalaiset elää täysin Hebronin kaupungin sisälle versoneiden siirtokuntien ehdoilla. Eli Hebronissa, vaikka sekin on Itä-Jerusalem jälkeen Länsirannan suurin kaupunki, palestiinalaisten arkea rajataan tosi voimakkaasti miehityksen seurauksena. Esimerkiksi on teitä, joilla palestiinalaiset ei pääse liikkumaan autolla tai sitten ei pääse liikkumaan ollenkaan, kun taas siirtokuntalaiset voi aika vapaasti jopa Israelin armeijan saattamana liikkua kaupungissa.

Miriam Huovila: Te mainitsitte tässä jotain esimerkkejä siitä, miten miehitys vaikuttaa palestiinalaisten arkeen niin kuin just muuri ja tarkastuspisteet. Miten muuten miehitys näkyy palestiinalaisten arjessa?

Antti Tarvainen: Tätä listaa voisi varmaan käydä aika loputtomiin. Ja se, miten se vaikuttaa palestiinalaisten arkeen, riippuu siitä keistä palestiinalaisista puhutaan. Puhutaanko Gazan palestiinalaisista, -48:n rajojen eli nykyisen Israelin sisällä asuvista palestiinalaisista, Itä-Jerusalem palestiinalaisista, Länsirannan palestiinalaisista, diaspora-palestiinalaisista pakolaisleireillä, Jordaniassa, Libanonissa. Tavallaan Israelin miehitys ja apartheid-järjestelmä jakaa palestiinalaisia eri alueilla erilaisiin oikeuksiin. Täytyy ehkä mennä alueelle ja tutustua siihen, miten se kenenkin elämään vaikuttaa. Mutta ihan elämän perusasiat: veden saanti, sähkö, koulutus, työllistyminen, liikkuminen.

Lili De Paola: Kyllä näin on. Se miehitys on oikeastaan läsnä kaikilla elämän osa-alueilla, ja hyvin läpitukenvasti. Se ei ole mikään erillinen siivu, joka voidaan erottaa arjesta, vaan se näkyy oikeastaan ihan kaikessa lähtien liikkeelle liikkumisesta, siitä kuinka hankalaa se on ja kuinka pitkään kestää päästä yhdestä paikasta toiseen. Se näkyy siinä, että vaikka lapset kouluun mennessään kohtaa siirtokuntalaisten häirintää, he kohtaa sotilaiden häirintää. Se näkyy viranomaisten mielivaltaisessa ja täysin ylimitoitettussa voimankäytössä. Tosiaan se riippuu casesta ja alueesta, mutta ehkä ylipäänsä mä sanoisin, että ihmisten arki on kyllä todella hankalaa ja liikkunut enemmän elämisestä kohti perustason selviytymistä.

Miriam Huovila: Millaisia ne ihmisoikeusrikkomukset sitten siellä alueella on?

Lili De Paola: Sekin riippuu hyvin paljon alueesta, mutta ylipäänsä mä sanoisin, että niissä näkyy se, että väkivalta on hyvin normalisoitunutta. Hebronissa tyypillisiä ihmisoikeusrikkomuksia oli semmoiset esimerkiksi, että armeija oikeastaan ilman minkäänlaista syytä käytti vaikka äänipommeja, heitti niitä johonkin kauppaan, tai pidatti alaikäisiä mielivaltaisesti. Pidättää aktivisteja hyvin kevyin perustein. Sitten taas jos mietitään siirtokuntalaisia, niin se skaala on hyvin laaja semmoisesta pikkumaisesta ilkivallasta ja kiusaamisesta ihan väkivaltaan, palestiinalaisten omaisuuden

tuhoamiseen. Voi olla pahoinpitelyitä. Jotain sellaista että kivitetään palestiinalaisten autoja tai kaadetaan alkoholia heidän viljelyksilleen, koska ajatellaan että se loukkaa heitä, koska he on muslimeita.

Miriam Huovila: Onko jotain eroja siinä, miten se miehitys näkyy kaupungeissa tai maaseudulla?

Lili De Paola: On siinä eroja, ja se johtuu paljolti siitä, että tietenkin maaseudulla on tosi erilaiset elinkeinot. Esimerkiksi jos ajattelen omasta kokemuksestani EAPPI-tarkkailijana, niin maaseudulla me tehdään paljon sellaista, että me tarjotaan suojelevaa läsnäoloa paimenille ja ollaan heidän mukanaan, kun he käy paimentamassa. Siinä tavallaan tulee esille eri tavalla se häirintä, mitä he kohtaa. Se voi olla semmoista, että tulee vaikka joku siirtokuntalainen uhkailemaan ja sitten he soittaa paikalle armeijan ja armeija käskää palestiinalaisia poistumaan sieltä maa-alueelta, vaikka se kuuluisikin näille palestiinalaisille itselleen. Ja maaseudulla tapahtuu kanssa paljon semmoista, että armeija vaikka julistaa jonkun alueen joko väliaikaisesti tai pysyvästi suljetuksi sotilasalueeksi tai harjoitusalueeksi, minkä tarkoituksena on se, että jos siellä alueella asuu palestiinalaisia, niin heidän täytyisi lähteä pois. Tai jos sinne alueelle pyrkii vaikka ihmisoikeustarkkailijoita taikka esimerkiksi israelilaisia pro Palestiina-aktivisteja, niin heidän täytyisi poistua sieltä alueelta. Sitten esimerkiksi vedensaantiin, vesivarantoihin liittyvät kysymykset on maaseudulla tosi keskeisiä.

Antti Tarvainen: Toi maaseutu-kaupunkijako on musta mielenkiintoinen. Sitä varmasti osittain selittää myös se, että tietenkin maa ylipäänsä on Israelin kolonisaation keskiössä. Israelin tavoitteena on pitkään ollut saada lisää maata, joka tarkoittaa maaseudulla tietenkin sen mahdollisen tyhjän tilan, ikään kuin tyhjän tilan luomista siirtokuntalaisille. Ja toisaalta sitten tehdä palestiinalaisista työmarkkinoilla riippuvaisia. Eli kaikki tämmöiset työtehtävät, jotka mahdollistaa itsenäisen toimeentulon, on se sitten maanviljelyä tai tuotantolaitosten perustamista kaupunkien ulkopuolelle, niin ne on uhka Israelin näkökulmasta. Mieluummin yritetään luoda semmoista työvoimaa, joka siirtotyöläisinä tai halpattyöläisinä työskentelee rakennussektorilla Israelissa, siivoussektorilla Israelissa. Eli työmarkkinapolitiikkakin selittää tätä maaseututilannetta.

[Lähi-idän musiikkia]

Miriam Huovila: Miehityellä Länsirannalla ja Itä-Jerusalemossa on noin 140 virallista Israelin siirtokuntaa, ja nehen on laittomia kansainvälisen lain mukaan. Sen lisäksi on vielä reilut sata siirtokuntien ulkopuolella sijaitsevaa epävirallista saareketta, joita Israel pitää hallussaan, joita se nimittäin usein maatiloiksi. Kaikkiaan näissä paikoissa asuu satojatuhansia israelilaisia siirtokuntalaisia. Millaisia paikkoja nämä siirtokunnat on?

Lili De Paola: Siirtokuntia on tosi monenlaisia tai pikkaisen erilaisia, samoin siirtokuntalaisia. Osa siirtokuntalaisista on hyvin ideologisia, hyvin nationalistisia, uskonnollisia henkilöitä, ja he on ehkä niitä, jotka usein lähtee perustamaan uusia siirtokuntasaarekkeitä. Siirtokuntalaiset itse saattaa toimia aika hyökkäävästi. Esimerkiksi Hebronissa ja myös Itä-Jerusalemossa heitä näkyy, että he kantaa aseita julkisilla paikoilla ja he saattaa osallistua väkivaltaan tai häiriköintiin. Ja ne siirtokunnat voi olla semmoisia, että esimerkiksi Hebronissa vallataan joku yksittäinen talo tai sitten ne saattaa lähteä kehkeytymään vaikka jossain maaseudulla hyvinkin pienestä. Siitä että jonnekin palestiinalaisten maiden tuntumaan pystytetään teltoa, ja sitten siihen hiljalleen tuodaan lisää tavaraa, ja sitten sinne tulee Israelin armeija turvaamaan heitä. Että se lähtee rakentumaan askel askeleelta. Sitten toisaalta on näitä isoja siirtokuntia, jotka on oikeastaan kaupunkeja, ja osalla niistä onkin kaupunkistatus Israelin hallinnon puolesta. Niissä voi asua, näissä suurimmissa siirtokunnissahan asuu kymmeniä tuhansia ihmisiä, ja niihin houkutelaaan ihmisiä tämmöisellä edullisella tuetulla asumisella ja pyritään purkamaan sitä väestöpainetta, mitä on esimerkiksi Itä-Jerusalemossa tai Tel Avivissa. Tuli mieleen tuosta mitä Antti sanoit aikaisemmin palestiinalaisesta työvoimasta, että sekin liittyy vielä tähän siirtokuntakuvioon, että osa palestiinalaisistahan on myös pakotettuja työskentelemään näissä siirtokunnissa just sen takia, että sitä palestiinalaisaluetta on taloudellisesti kurjistettu niin paljon.

Antti Tarvainen: Juuri näin. Esimerkiksi Itä-Jerusalemossa, mitä korkeasti koulutetumpi olet, sitä todennäköisemmin olet työtön. Eli tavallaan Israelin tavoitteena on luoda semmoiset työmarkkinat, jossa matala kouluttautuminen kannattaa ja ollaan nopeasti siinä siirtokuntien rakentamisprojektien palveluksessa. Siirtokuntiin, tämmöisiin yksittäisiin teltoihin ja muihin, mitä perustetaan, liittyy semmoinen ulottuvuus, että niitä perustetaan kukkulan huipulle. Eli se on strateginen paikka, johon esimerkiksi Israelin armeija voi luoda oman, strategisesti hallita ja luoda psykologisen tunteen hallinnasta, kun siirtokunnat levittäytyy kukkulalle. Israelin valtion ja siirtokuntalaisten suhde on kompleksinen eli siinä on jonkin verran jännitettä. Israelin valtio monesti paperilla vastustaa siirtokuntia, mutta käytännössä usein tulee ja hyväksyy sitten myöhemmin. Se on mielenkiintoinen se suhde. Esimerkiksi edellisen hallituksen pääministeri, ei Lapid vaan sitä edellinen, Naftali Bennett, oli aktiivinen siirtokuntaliikkeen edustaja. Eli tavallaan se jako siirtokuntaliikkeen ja hallituksen välillä, mitä monesti korostetaan, että ne on ne siirtokuntalaiset, jotka aiheuttaa sitä katastrofia, niin se on myös osa sitä poliittista systeemiä.

Lili De Paola: On. Ja myös tavallisten israelilaisten suhde näihin siirtokuntiin voi olla vähän epämääräinen. Tavalliset israelilaiset mun kokemuksen perusteella ei välttämättä oikein edes kunnolla hahmota, että mitkä alueet oikeastaan on siirtokuntia ja mitkä sitten taas itse Israelia. Mä muistan yhden keskustelun yhden israelilaisen henkilön kanssa, joka totesi tosi avoimesti, että hän vastustaa tätä siirtokuntarakentamista, ja sitten kun se keskustelu vähän eteni, niin hän totesi kuitenkin, että jos hän saisi vapaasti päättää, missä hän asuisi, niin hän muuttaisi Gush Etzioniin, joka on iso siirtokuntien rykelmä Jerusalemin eteläpuolella. Se ehkä kuvaa siitä, miten varsinkin isot siirtokunnat on tosi integroitua esimerkiksi Israelin paikallishallintoon, tieverkkoon, julkiseen liikenteeseen. Eli se raja on hämmäinen.

Miriam Huovila: Miksi näitä siirtokuntia siis rakennetaan?

Antti Tarvainen: Kyllä siinä on ideologinen perusta. Israelin valtioprojekti on paitsi tämmöinen vapautusliike sieltä holokaustin hirveyksistä niin myös osa asuttajakolonialistista perimää, jonka tavoitteena on korvata tietty etninen

ryhmä toisella etnisellä ryhmällä. Tai kuvitelluilla etnisillä ryhmillä. Tämä siirtokuntaprojekti on osa tämän pyhän maan valloittamista. Monesti se tulee myös sekulaarissa muodossa. Sen ei tarvitse olla vain uskonnollista, vaan se on myös sekulaarinen projekti.

Miriam Huovila: Antti, tähän tutkitkin Israelia ja Palestiinaa nimenomaan utopioiden kautta ja sä oot kirjoittanut aikaisemmin, että utopioilla on oikeutettu kolonialismia ja väkivaltaa kautta historian. Sä oot tarkastellut sionismin liittyvien utopioiden muuttumista Israelin valtion historian aikana. Jos me lähdetään liikkeelle ihan siitä kun Israelin valtio perustettiin, niin miten utopiat liittyi siihen?

Antti Tarvainen: No niin, se on laaja kysymys [naurahtaa]. Tietenkin toi ajatus siitä, että positiivisilla fantasioilla tulevaisuudesta, kun me oikein toivotaan jotain, niin niiden mukana monesti liikkuu jotain liikaista. Jotain mitä me ei haluta nähdä. Eli utopistisiin projekteihin ylipäänsä kuuluu monesti väkivalta. Ei aina. Mutta jos me mietitään kun kolonialismin historiaa, uusien maailman rakentamista, paratiisien rakentamista, uusien Jerusalemiin rakentamista, niin tällainen utopinen halu on ollut osa eurooppalaisen kolonialismin leviämistä. Ei vain Israelissa, vaan ihan ympäri maailmaa: Amerikassa, Australiassa, Etelä-Afrikassa. Se sionistinen utopia, joka alkoi nousta 1900-luvun alussa, 1800-luvun lopussa, oli näennäisesti sekulaari, nationalistinen, teknologinen utopia siitä, miten saadaan sivilisaatio levitettyä barbaariseen Lähi-itään perustamalla juutalaisille kansallisvaltio. Euroopan juutalaisten projekti perustaa Eurooppaan linnake, joka tietenkin kumpusi siitä antisemitismistä, jota he kohtasi. Aluksi se oli sosialistista utopiaa: kirkkoja perustettiin, tällaisia maanviljelysyhdykskuntia, joissa ajatuksena oli saada Raamatun lainaten aavikko kukkimaan ja maito ja hunaja virtaamaan eurooppalaisen älyn ja teknologian avulla. Eli siinä oli hyvin voimakas vapautuksen ajatus. Ei vain Euroopan juutalaisten vapauttaminen antisemitismistä, vaan koko "barbaarisen" Lähi-idän vapauttaminen kohti modernisaatiota ja sivilisaatiota. Vaikka tämä sionistinen projekti oli, jotka siitä kirjoitti, ne oli sekulaareja, ne eivät olleet uskonnollisia juutalaisia, niin he ammensi Raamatun utopistisesta sisällöstä siihen projektiinsa tosi voimakkaasti.

Miriam Huovila: Millaisia sitten nykyään Israelin utopiat on?

Antti Tarvainen: Se on elänyt historiassa tietenkin, ja se liittyy aika monesti siihen materiaaliseen todellisuuteen eli että millä talousjärjestelmällä saadaan se lupaus siitä aavikon kukkimisesta ja pyhästä maasta pidettyä yllä. Aluksi se oli tosiaan maanviljelys- ja teollisuusutopia, mutta 90-luvulta eteenpäin Israel on muuttunut globaaliksi startup-keskukseksi, korkean teknologian keskukseksi. Kaikki Googlet, Amazonit, Facebookit sun muut pitää tärkeitä majojaan siellä, ja Israel on maailman johtava startup-valtio. Se on muuttunut tällaiseksi korkean teknologian utopiaksi. Ajatus siitä että Israel näyttelee tällaisessa globaalissa teknologisessa vallankumouksessa johtajan roolia, vapauttaa koko ihmiskunnan mullistavilla, maailmaa pelastavilla keksinnöillään. Ne on vesiteknologioita, aseteknologioita, mitä vaan. Tavallaan talouden globalisoituessa 90-luvulta eteenpäin Israel-utopia on myös globalisoitunut. Se on muuttunut siitä pelkästä maanviljelys-, maautopiasta globaaliksi vapautuksen utopiaksi.

Miriam Huovila: Mikä sitten tämä Itä-Jerusalemien Piilaakso, mikä on mainittiin tuossa alussa jo?

Antti Tarvainen: Israel, johtuen osittain myös ihan vain työvoimapulasta, tarvitsee lisää teknologiatyöntekijöitä. Ja osittain tästä sionismin historian pelastustehtävästä johtuen myytti siitä, että Israel voi pelastaa nämä "barbaariset arabit" – ei ikinä palestiinalaiset vaan arabit yleisesti – tällaisesta takapajuisuudesta, niin se Itä-Jerusalemien Piilaakso on osa Israelin teknologiasektorin leviämistä Länsirannalle ja palestiinalaisten keskuuteen. Kaikissa näissä projekteissa – se ei ole todellakaan ainoa – on ajatus siitä, että korkean teknologian avulla, kytkemällä palestiinalaiset korkeaan teknologiaan autetaan palestiinalaisia. Mutta samalla siinä vallataan maata. Eli voisi sanoa, että ne on tällaisia teknologiasektoreita, joita nyt kovasti visioidaan ympäri Palestiinaa. Tämä Silicon Wadi on yksi näistä, aika tuore, Itä-Jerusalemien Wadi al-Joz -nimisellä alueella lähellä vanhaa kaupunkia. Visio valtavista tornitaloista, jonne kutsutaan Facebook ja Amazon ja muut tyypit pyörimään ja jonka alle jää palestiinalainen työväenluokkainen kaupungin alue, monet kodit, monet pienyritykset. Eli se on yksi esimerkki näistä. Toinen hyvä esimerkki on Negevissa tai Naqabissa, jonne myös suunnitellaan valtavaa, uutta tulevaisuuden kaupunkia. Ne näyttää pelastuksen majakoilta, mutta piiloon jää se todellisuus, että osa porukasta karkotetaan ja samalla nämä alueet kytketään osaksi Israelin hallintoa. Eli esimerkiksi Itä-Jerusalemissa puhutaan, että tähän on yhtä kokonaista Jerusalemia tämä koko innovaatiokeskus.

Miriam Huovila: Elikkä siis palestiinalaisethan ei kuulu tähän Israelin visioon mukaan. Mitä sitten tämä tarkoittaa palestiinalaisten kannalta?

Antti Tarvainen: Palestiinalaiset kuuluu ikään kuin yksilöinä tähän visioon mukaan. Eli he voi tulla näihin firmoihin työskentelemään, he voi saada teknologiakoulutusta, parempaa palkkaa. Saavuttaakseen tämän heidän pitää opetella hepreaa, heidän pitää luopua palestiinalaisesta identiteetistä. Eli yksilöinä palestiinalaiset kuuluu tähän visioon. Poliittisena yhteisönä he ei kuulu tähän visioon. Tämä visio oli myös hyvin vahvasti läsnä näissä Trumpin Abraham-sopimusten taloussuunnitelmissa. Tässä on mielenkiintoista myös se, miten nämä alueelliset vallat, ei vain eurooppalaiset tai amerikkalaiset mutta myös Arabimiraatit, Saudi-Arabia alkaa kytkeytymään tähän visioon, koska he tarvitsee yhteistyötä Israelin kanssa myös.

Miriam Huovila: Onko palestiinalaisilla sitten jotain utopioita siitä, että millainen tulevaisuus pitäisi olla siellä alueella?

Antti Tarvainen: Tämä on tärkeä kysymys sillä lailla, että samaan aikaan kun tässä puhutaan utopiasta, sen väkivallasta, niin utopian tietenkin paljon monimutkaisempaa. Kaikki visiot paremmasta tulevaisuudesta ei ole kolonialistisia tai väkivaltaisia, vaan se on paljon monimutkaisempaa. Toisaalta sitten meidän poliittinen projekti muuttuu yhä utoppisemmaksi silloin kun meillä ei ole tilaisuutta vaikuttaa siihen nykyhetkeen. Mä olin just semmoisessa workshopissa palestiinalaistutkijoiden kanssa, jotka sanoo että me puhutaan utopiasta sen takia nyt, kun

meiltä puuttuu käytännön välineet suunnitella esimerkiksi palestiinalaista politiikkaa. Niin se karkaa yhä kauemmas tulevaisuuteen. Tämän sanoen viime vuosina Palestiinasta on tullut paljon utooppisia visioita, jotka on vähän niin kuin science fiction -kirjallisuutta. Kaikkea, jotka haastaa sitä Israelin oikeutta kertoa tarinaa tulevaisuudesta.

Lili De Paola: Mä voisin ehkä jatkaa tuohon tarkkailijan näkökulmasta. Vaikka utopiat, ehkä niitä esitetään toisenlaisessa kontekstissa kun mikä meidän työ on, mutta tavallaan ne toiveet, mitä me palestiinalaisilta kuultiin, oli aika arkipäiväisiä. Ehkä sekin, että mikä on utopiaa, on hyvin kontekstisidonnaista. Valitettavasti semmoiset asiat, mitkä Suomessa on esimerkiksi ihan normaaleja, on palestiinalaisille siellä toiveiden ja utopian tasolla. Että voisi vaikka ajaa autolla Gazaan, niin kuin ennen on voinut ja mikä olisi hyvin mahdollista, mutta tässä tilanteessa se ei ole. Tai että voisi rauhassa paimentaa vaikka lampaitaan, ilman että siitä eskaloituu semmoinen tilanne, johon tulee siirtokuntalaisia tai armeijan edustajia. Tai että voisi rauhassa avioitua kenen kanssa haluaa, ilman että täytyy pohtia, että menetänkö mä vaikka mun Jerusalemin henkilökortin. Eli kaikki riippuu myös siitä kontekstista.

[Lähi-idän musiikkia]

Miriam Huovila: Alussa mä luin Lili otteen sun kenttämuistiinpanoista viime kesältä. Siinä puhuttiin muun muassa kaivojen tuhoamisesta. Voisitko kertoa lisää, että mihin se liittyi?

Lili De Paola: Se liittyy tavallaan tuohon, kun Antti puhuit että Israelin visioon kuuluu ajatus siitä, että saadaan se aavikko kukkimaan ja sitten se liittyy tuossa alueella vesivarojen niukkuuteen. Ja se miten Israel koittaa saada sen aavikon kukkimaan, on sillä tavalla että nämä niukat vesivarat jaetaan tosi epätasaisesti palestiinalaisten ja siirtokuntien välillä. Ja vesivarojen jakoa suunnitellaan ihan sillä tavalla, että siirtokunnissa vettä on yltäkylläisyyteen asti, kun sitten taas palestiinalaiset joutuu kamppailemaan ihan päivittäisen vedentarpeen kanssa.

Antti Tarvainen: Tuo on musta tosi tärkeä pointti tämä vesi. Se näyttelee myös tosi voimakasta symbolista merkitystä Israelin valtioprojektille. Juutalainen kansallisrahasto, joka oli silloin siirtokunta-asutuksen alussa, siis Israelin perustamisvaiheessa, ratkaiseva maan haltuunoton entiteetti, nyt brändää itseään ympäristöjärjestöksi ja yhdessä israelilaisten startup-yrityksien kanssa kiertää maailmaa esittelemässä israelilaisia vesiteknologioita. Mutta siihen alle jää just tämä todellisuus tästä veden resurssienhallinnasta ja sen veden poliittisesta historiasta.

Miriam Huovila: Niin kuin tässä on käynytkin selväksi varmasti, niin ihmisoikeusrikkomukset tällä alueella on järjestelmällisiä ja Länsirannalla asuvat israelilaiset ja palestiinalaiset elää jopa eri lakijärjestelmien alaisuudessa. Palestiinalaisia koskee sotilaslaki, kun taas israelilaisia tavallinen siviililaki. Palestiinalaiset aktivistit ja nyt myös kansainväliset ihmisoikeusjärjestöt, kuten Amnesty International ja Human Rights Watch, on kuvannut tätä tilannetta apartheidiksi. Miten te puolestaan näette tämän tilanteen?

Antti Tarvainen: Se on sinänsä hyvä termi kuvastamaan, että siellä on yhden valtion, ei kahden valtion todellisuus käynnissä. Mutta samaan aikaan se apartheid-termi, joka on kansainvälisen lain termi, niin sen rinnalla pitäisi muistaa asuttajakolonialismi toisena tärkeänä terminä, joka muistuttaa, että laajentumisprojektissa on kyse maasta ja maan hallinnasta. Eli ei vain siitä että erotellaan ihmisiä, vaan myös otetaan haltuun maata. Se on ehkä tämän apartheid-termin ainoa varjopuoli, että se joskus unohtuu.

Lili De Paola: Tosiaan palestiinalaiset aktivistithan on pitkään puhunut apartheidista, ja sen lisäksi on myös israelilaisia ihmisoikeusjärjestöjä, jotka käyttää tuota termiä, esimerkiksi B'Tselem tai Yesh Din. Mutta mä mietin vielä sitä näkökulmaa, että sitten jos pohtii syitä sille, minkä takia jotkut järjestöt käyttää tätä termiä ja toiset ei, niin jos puhutaan kansainvälisistä järjestöistä, niin kannattaa muistaa se, että järjestöt on pikkaisen eri asemassa sen suhteen, että onko heillä esimerkiksi siellä kentällä henkilökuntaa vai ei. Amnestyllä ja Human Rights Watchilla ei ole pysyvää henkilökuntaa Israelin Palestiinan alueella, kun sitten taas ne järjestöt joilla on, niin Israelilla on paljon enemmän konkreettisia keinoja rajoittaa heidän toimintaedellytyksiä kentällä. Eli jos joku järjestö ei esimerkiksi puhu apartheidista, niin siinä voi olla tämmöinenkin järjekieli taustalla. Mä yhdistäisin myös tämän apartheid-keskustelun ja siihen liittyvän varovaisuuden laajempaan kontekstiin, mikä on siis kansalaisjärjestöjen kapeneva liikkumatila Palestiinassa. Tämähän nousi keskusteluun tämä apartheid-termi vuonna -21 keväällä, ja siinä saman vuoden syksyllä tuli tämä Israelin puolustusministeriön linjaus, jossa leimattiin kuusi merkittävää palestiinalaista järjestöä terroristijärjestöiksi täysin perusteetta. Eli se tukahduttamisen uhka on läsnä ja sitä tapahtuu ihan konkreettisesti.

Miriam Huovila: Israel ja Palestiina nousee Suomessa usein otsikoihin pelkästään silloin, kun konflikti eskaloituu esimerkiksi Israelin iskiessä Gazan kaistalle, niin kuin vaikka viime kesänä tapahtui. Miksi tästä aiheesta uutisoidaan verrattain vähän, vaikka ihmisoikeustilanne on siellä koko ajan akuutti?

Antti Tarvainen: Toisaalta voisi myös sanoa, että suhteessa siihen kuinka pienestä maa-alueesta puhutaan, niin Palestiinasta ja Israelista keskustellaan aika paljon. Johtuen nimenomaan siitä symbolisesta roolista, jota se näyttelee Euroopan historiassa ja kaikessa. Mutta tämä on totta tietenkin, mitä sä sanot, että meillä medialogiikka perustuu tapahtumakeskeiselle uutisoinnille. Pitkään oli vallalla myös semmoinen logiikka – ja siis yhä varmasti on – että Israelin tekemille iskuille annetaan aina taustaksi se edellinen palestiinalaisten tekemä joku väkivaltainen teko, eikä tätä laajempaa kontekstia kerrota. Se olisi tärkeätä tässä median logiikassa, että aina se konteksti tai historia tulisi jollain lailla esiin.

Lili De Paola: Mä oon samoilla linjoilla. Monet palestiinalaiset aktiivit puhuu semmoisesta hiljaisesta sorrosta, millä he tarkoittaa just sitä, että miten paljon epätasa-arvoa tai sortoa on rakenteellista ja se on leivottu sisään lakeihin ja byrokratiaan. Myös se palestiinalaisten maiden anastaminen tapahtuu vähän niin kuin hiljaa hivuttamalla. Ja vaikka nämä on räikeitä rikkomuksia, niin se tapa millä niitä toteutetaan, ei sovi siihen medialogiikkaan, joka keskittyy nopeisiin, dramaattisiin tapahtumiin. Mun näkemys on ehkä se, että Israel mietittävänä valtiona saa aika usein

länsimaisessa ja suomalaisessakin mediassa aika prosessoimattomana omat narratiivinsa esille. Ehkä tässä voisi miettiä, että miten voisi tehdä kriittisempää tai faktapohjaisempaa tai vastuullisempaa journalismia tästä asiasta. Yksi vaihtoehto voisi olla vaikka painottaa uutisoinnissa enemmän esimerkiksi ihmisoikeusjärjestöjen tai YK:n raportteja ja dataa.

Miriam Huovila: Jos siirrytään puhumaan nyt politiikasta. Israelissa järjestettiin marraskuussa 2022 viidennet parlamenttivaalit neljän vuoden sisään. Palestiinan tilanne ei kuitenkaan ollut niissä vaaleissa teemana. Ainoastaan osalla Israelin kansalaisuuden saaneilla palestiinalaisilla on äänioikeus Israelin vaaleissa, ja tällaisia palestiinalaisia on noin 1,8 miljoonaa, kun taas miehitetyillä alueilla elää noin 4,5 miljoonaa palestiinalaista, joilla ei ole oikeutta äänestää. Miten te näette, että mitä keinoja palestiinalaisilla on vaikuttaa vallitsevaan tilanteeseen ja Israelin politiikkaan?

Lili De Paola: Mä sanoisin, että oman kokemuksen pohjalta tarkkailijana korostuu ehkä semmoiset arkisemmat vaikuttamisen tai vastarinnan muodot. Kyllä tavallaan tuon systeemin sisällä keinot on vähissä. Myös jos huomioidaan se, että siitä arjesta on tullut niin hankalaa, niin monella ihmisellä ei välttämättä ole aikaa tai energiaa myöskään ohjata todella järjestäytyneeseen poliittiseen kamppailuun. Mutta se mitä me tarkkailijoina nähtiin, oli just semmoiset arkipäivän eleet. Esimerkiksi palestiinalaiset tosi usein kuvaa sotilaita tai siirtokuntalaisia, silloin kun he syöllistyy joihinkin rikkomuksiin ja myös usein vaikka koordinoi joidenkin paikallisten järjestöjen kanssa, että ne kuvat voidaan julkaista jossain sosiaalisessa mediassa tai niitä videoita voidaan jakaa eteenpäin. Hebronissa korostui tällainen kuva, että kun siellä vanhassa kaupungissa järjestetään tällaisia siirtokuntalaisten kierroksia, joita armeija turvaa tai armeija saattaa siirtokuntalaisia kun he kulkee Hebronin vanhassa kaupungissa – ja tämä on siis laiton niin kansainvälisen lain kuin Israelin oman sotatilan pohjalta – niin näiden kierrosten aikana monet paikalliset kauppiat tai kahvilanpitäjät siellä vanhassa kaupungissa koki nimenomaan tosi tärkeänä sen, että he on silloin siellä paikalla. Eikä sulje kaappojaan vaan osoittaa sillä sen, että meitä ei voi pelotella täältä pois. Tällaiset tavallaan pienet, arkiset eleet on se, mitä ihmiset paljon tekee.

Antti Tarvainen: Tuo kertoo osaltaan siitä, että ne perinteiset vaikuttamistavat – ajatellaan poliittisten instituutioiden kautta – ne on palestiinalisalueella hyvin epätoimivat. Fatahin johtava palestiinalishallinto Länsirannalla on käytännössä leivottu sisään tähän, puhutaan koloniaalisesta matriisista, tällaiseen valtamuodostelmaan. Hyvin vahvasti koordinoi toimia Israelin hallinnon kautta kehitysavun tukemana, valvoo turvallisuutta siellä, ja Hamas on yhä enemmän siirtymässä samanlaiseen suuntaan Gazassa. Että sitten se poliittinen toiminta liittyy just tällaisiin arkipäivän vastustamisen tapoihin. Mutta sitten 2021 levottomuudet näytti sen, että Israelin projekti palestiinalaisen identiteetin häivyttämisestä ja näiden alueen erottamisesta toisistaan on epäonnistunut. Eli tämä palestiinalaisuuden tunne ei ole katoamassa mihinkään, ja siellä on tällaisella kansalaisaktiivismitasolla hyvin paljon tapahtunut. Ja nykyajan teknologioita käyttäen se on muodostamassa globaalisti taisteluksi. Eli instituutioiden tasolla hyvin vähän toivoa, mutta kansalaisaktiivismitasolla on kyllä nousussa. Ja nämä vaalit mitkä just oli, jotka yhä jatkoi tätä Israelin oikeistolaistumisen kehitystä, äärioikeistolaistumisen kehitystä, luo kyllä tällaisen tilanteen, missä voidaan odottaa erinäisiä vastarinnan muotoja. Väkivaltaisia ja väkivallattomia.

Miriam Huovila: Mitä ne vastarinnan muodot siis tarkemmin on?

Antti Tarvainen: Ne voi vaihdella siellä. Nyt kun mä olin siellä vaalien aikaan, niin siellä oli tällaisia rauhanomaista vastarintaa eli vaikka yleislakkoja. Hyvin nopeasti mobilisoituja yleislakkoja Länsirannalla, Itä-Jerusalemossa. Kaikki kauppojen ovet kiinni protestina Israelin alueiden suluille. Mutta sitten on ihan Israelin sotilaisiin kohdistuvaa väkivaltaa, iskuja, ja sitten on siviileihin kohdistuvia terroristi-iskuja. Voi ajatella, että kaikki nämä muodot tulee kasvamaan, kun minkälaisia poliittisen ratkaisun teitä tai rauhan prosesseja ei ole olemassa. Nyt on semmoinen vedenjakajatilanne kyllä Israelilla kehityksessä Israel-Palestiinassa, varsinkin jos tämä äärioikeistohallitus lopulta saadaan muodostettua.

Lili De Paola: Mä itse ajattelen vastarintaa tässä Palestiinan kontekstissa tosi laajasti. Mä huomasin, että silloin kun itse olin Hebronissa, niin siellä oli paljon esillä ajatus siitä, että olemassaolon vastarintaa tai existence is resistance. Sehän näkyy konkreettisesti palestiinalaisilla siinä, että kun heitä koitetaan ajaa pois heidän mailtaan tai koitetaan ajaa pois heidän kodeistaan, niin he ei lähde sieltä pois, vaan he jää sinne. Monille ihmisille se on itse asiassa tosi iso henkilökohtainen uhraus. Monet henkilöt esimerkiksi Hebronissa kokee oikeastaan viikoittaista ellei päivittäistä häirintää sen takia, että he asuu talossa, jonka siirtokuntalaiset haluaisi ottaa itselleen. Mutta sitten ehkä yksi mun mielestä mielenkiintoinen näkökulma tähän vastarintaan oli semmoinen, mikä nousi monissa keskusteluissa esiin palestiinalaisten kanssa. Ei ehkä ole se perinteinen kuva vastarinnasta. Se oli siis nämä Palestiinassa käytetyt service-taksit ja koko tämä service-taksisysteemi. Eli kontekstissa, missä palestiinalaisten liikkumista koitetaan hyvin rankasti rajoittaa, Palestiinassa kuitenkin toimii tällaiset keltaiset minibussitaksit, joilla yllättävän ketterästi ja joustavasti pääsee liikkumaan ympäri Länsirantaa. Toki ne matkat usein kestää tosi pitkään ja ne voi olla tosi kalliita monille palestiinalaisille, mutta että silti on tällainen systeemi.

Antti Tarvainen: Tuo on tosi tärkeä pointti. Tämä liittyy siihen vähän samaan, siihen medialogiikkaan että minkälaisia vastarinnan muotoja me edes huomataan täältä käsin. Eli Palestiinasta käsin tosiaan olemassaolo on vastarintaa, sitkeys, sumud on vastarintaa. Siellä on tällainen termi. Ja ne häviää meidän näkyvistä, kun me keskitytään vain niihin tapahtumiin. Mutta valtaosa ihmisistä keskittyy tällaiseen olemassaolon vastarintaan, ja jokainen yritys poistaa heidät alueelta, karkottaa vaan lisää tätä sitkeyden tunnetta.

[Lähi-idän musiikkia]

Miriam Huovila: Mitä te näette, että mitä keinoja suomalaisilla tai kansainvälisellä yhteisöllä olisi vaikuttaa tähän tilanteeseen?

Lili De Paola: Mä lähtisin ehkä liikkeelle siitä, että kansainvälinen yhteisöhän vaikuttaa tähän tilanteeseen tälläkin hetkellä. Valitettavasti vain semmoisella tavalla, että ylläpitää tämän konfliktin tai tämän tilanteen tosi epäsuhtaista valta-asetelmaa. Mä itse ajattelen sillain, että tällä hetkellä esimerkiksi Suomen keinot toimia on vähän niin kuin kriisinhallintamoodin sisällä. Eli pyritään ehkäisemään sitä, ettei se tilanne alueella huononisi entisestään. Ohjataan vaikka rahaa kehitysyhteistyöhön, jolla voidaan tukea sitä, että palestiinalaiset saa peruspalveluita tai tukea paikallisia järjestöjä. Mutta se, että pystyttäisiin liikkumaan pois sen akuutin tilanteen hallinnasta ja enemmän kohti pysyvää ratkaisua, oikeudenmukaista rauhaa, miehityksen päättymistä, niin se edellyttäisi kyllä aika isoa muutosta kansainvälisissä suhteissa ja siinä ulkopoliitikassa, mitä Israelin suuntaan harjoitetaan.

Antti Tarvainen: Meidän, siis puhutaan Suomen tai Euroopan unionin Israel–Palestiina-politiikasta, niin se on todella epäjohtonmukaista. Me käydään aivan normaalia kauppaa ja turvallisuuspolitiikkaa Israelin kanssa samaan aikaan kun toisella kädellä tehdään näitä kehitysyhteistyöhankkeita. Eli tavallaan se tämänhetkinen malli pitää yllä sitä olemassa olevaa tilannetta, status quota, joka ei ole pysyvä, vaan Israelin siirtokunnat leviää ja se tilanne pahenee. Meillä on nyt semmoinen tilanne, että kansainvälinen poliittinen ympäristö tässä on muuttumassa johtuen näistä Abraham-sopimuksista ja toisaalta Israelin sisäpoliittisesta tilanteesta. Eli Suomen ja EU:n jatkaminen tällaisella linjalla ei näytä hyvältä.

Miriam Huovila: Lopussa me vaihdetaan hetkeksi tiedosta tunteeseen ja kysytään eri alojen asiantuntijoilta asioista, joista he Lähi-idässä ja erityisesti itselleen tutussa maassa henkilökohtaisesti välittävät. Me ollaan puhuttu nyt tosi paljon negatiivisista asioista, niin mitä hyviä muistoja teillä on Israelista ja Palestiinasta?

Lili De Paola: Mulla on tosi paljon hyviä muistoja. Moniin niistä liittyy jotenkin kahvi ja minttu- tai salviaatee tai jotkut tuoreet hedelmät ja palestiinalaisten vieraanvaraisuus. Yksi mun tosi hyvä muisto on semmoiselta maatilalta, mihin me saatiin kutsu oikeastaan vaan tällaiselle sosiaaliselle vierailulle. Siellä ei oikeastaan tapahtunut mitään erityistä, mutta se oli vain paikkana äärettömän kaunis paikka Hebronin maakunnassa semmoisen mäen päällä, ja sieltä oli kanssa näkymä Gazan suuntaan. Me tultiin sinne just auringonlaskun aikaan, ja siellä oli valtavia havupuita ja niillä kasvoi siellä granaattimenoita ja viinirypäleitä. Se oli vaan jotenkin niin tavallaan erilliseltä tuntuva todellisuus verrattuna siihen, mitä itse näki vaikka Hebronissa joka päivä: tiesulut ja tarkastuspisteet. Se ehkä kanssa sai pohtimaan sitä, että minkälaista täällä alueella voisi olla, jos asiat olisi toisin.

Antti Tarvainen: Helposti tästä keskustelusta tulee semmoinen olo, että sinne mennään vaan kurjuushoppailemaan, mutta se arki ei kuitenkaan ole sellaista. Ihmiset on tosi vieraanvaraisia ja ruokakulttuuri on mieleton. Yksi esimerkki hyvästä muistosta, joka ehkä rikkoi mun aiempaa kuvaa Palestiinasta, oli eka tai toka reissu, kun mä menin sinne Taybeh-nimiseen kylään Länsirannalle, jossa oli tosi hyvät Oktoberfest-olutbileet, koska siellä on pieni panimo [naurahtaa].

Miriam Huovila: Entäs jos tämän podcastin kuuntelija haluaa tutustua Israeliin ja Palestiinaan yhden taideteoksen kautta, niin mitä te suosittelette?

Lili De Paola: Mä suosittelisin palestiinalaisen elokuvaohjaajan Elia Suleimanin elokuvaa Divine Intervention vuodelta 2002. Tämä elokuva on komedia. Siinä ei ole ihan hirveästi dialogia, vaan se komedia rakentuu oikeastaan silleen, että kuvataan kummallisia ja vähän kamaliakin tilanteita, joita miehityksen seurauksena syntyy. Se jotenkin tosi tarkkanäköisesti kuvaa niitä tilanteita ja saa niistä semmoista nerokasta komediaa irti. Kannattaa ehdottomasti katsoa.

Antti Tarvainen: Joo, Suleimanin leffat on kyllä, sen myös se uusin, onkohan se uusin se It Must Be Heaven, on aivan mieleton. Sitä suosittelen kanssa tosi paljon. Siinä hienosti näytetään, miten se absurdi todellisuus, joka Palestiinassa on, auttaa myös havainnoimaan absurdiutta muualla. Mutta ehkä utopioihin liittyen tämä vasta julkaistu, onkohan se 2020–2021, tällainen kun Nakba 2048. Suosittelen semmoista science fiction -kirjaa, joka kertoo sata vuotta Nakbasta eli 1948, sata vuotta Israelin perustamisesta ja palestiinalaisten karkottamisesta, niin minkälainen tulevaisuus odottaa. Siellä on utopioita ja dystopioita, ja se on ihan mielenkiintoista luettavaa.

Miriam Huovila: Kiitos tästä keskustelusta, Antti Tarvainen ja Lili de Paola.

Lili De Paola: Kiitos.

Antti Tarvainen: Kiitos.

[Lähi-idän musiikkia]

Miriam Huovila: Kuuntelit Lähi-itä NYT -podcastia, jota julkaisee Suomen Lähi-idän instituutti. Löydät sen osoitteesta lahi-itanyt.fi sekä Apple-podcasteista ja Spotifysta.

[Lähi-idän musiikkia]